

II

OHINENISES ON JOUD

ANDMISID ASUTAMISEST

15. veebruaril 1957 kogunesid NKP Märjamaa Rajoonikomitee ruumidesse "Tee Kommunismile", "Ühises", "Viisnurga", "Koidu", "Edasi", "Punase Taha", "Võidulipu" ja "Avenardi" kolhoosi 16 voliniku kolhoosidevahelise ehituskontori moodustamise koosolekule. Sellest võtsid osa veel Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi Kolhooside Ühendamise Peavalitsuse vaneminsener em. Aviago, Märjamaa rajooni täitevkomitee esimees em. Viisapuu, NKP Märjamaa Rajoonikomitee esimene sekretär em. Nõmm ja täitevkomitee kolhooside ehitamise osakonna juhataja em. Orulepa.

Koosolekut valiti juhatajaks em. Orulepa ja protokollina rajooni täitevkomitee oldosakonna juhataja em. Puntso. Pööravas oli loodevale organisatsioonile nime andmine, moodustamise lepingu, põhimaaruse, esimese aasta töömahu, tiitelnimekirja ja finantsseelarve kinnitamine. Samuti määrati kindlaks administratiivkoosseis ja palgad. Koosolekustati esimehe ja sekretäri kandidaadid ning testati välja ehitajate testausgust. Ühel häälel otsustati nimetada Märjamaa Kolhoosidevaheline Ehituskontor.

Aluseks võeti Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. aprillil 1956. a. määrusega nr. 85 kinnitatud kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni teappõhimaarus, millesse koosolekul tehti kaheksa täiendust.

1957. aasta ehitus-montaažiteoste mahuks kinnitati praeguses vaariingus 120 000 rubla. Tiitelimekirja otsustati võtta "Ühises" kolhoosi vasikalaenu, "Edasi", "Viisnurga" ja

"Tee Kommunismile" kolhoosi vaaselaut ning "Vaidulipu" kolhoosi sigala, kokku 85 000 rubla väärtuses. Peale selle nahti otte muid teid 17 000 rubla ulatuses.

Esimeses ja teises kvartalis otsustati ehitada 40 000, kolmandas 50 000 ja neljandas 30 000 rubla eest. Finantsel-arves plaaniti materjalidele 54, tööstasudeks 30, administ-ratiiv-majanduskuludeks 6, amortisatsiooniks 1, muudeks ku-ludeks 1 ja kasumiks 8 protsenti.

Koosseisud ja palgad kinnitati järgniselt: ehituskonto-ri esimeses 120, töödejuhataja 100, raamatupidaja 70, ehitus-tehnik 70 ja autojuht 60 rubla kuus. 1957. a. 1. juulist ot-sustati palgad teha sõltuvaks plaani täitmisest. Kui kuu-plaanist täidetakse kuni 79 protsenti, on palk 80 protsenti põhitasustaja veotavalt plaani täitmisele tõuseb kuni 130 protsendini, kui kuuplaanist täidetakse 130 protsenti või rohkem.

Esimeheks kinnitati Harde Loog, töödejuhatajaks Jaan Helvee ja raamatupidajaks Eduard AaV.

Ehitajatele otsustati objekti eelarvelisest maksumusest maksta töötasu mitte üle 30 protsenti. Brigadirid aga said lisa 5 protsenti brigaadi töötasust. Kontoril lubati osta mootorratas, 2 veoautot, 2 segumasinat ja järelekaru.

Kuid asjad ei läinud nii nagu taheti. Valimise koosseis-kuul 12. juunil otsustati 1957. aasta plaani vahendada 100 000 rublani. Puudus oli teekatest. 20. augustil aga pealub esi-mees em. Loog end vabastada korteri puudumise ja õpingute tõttu polütehnilises instituudis. Uueks esimeheks kinnitati Sino Orulopa.

On huvitav märkida, et 1958. aasta chitus-montaažitööde plaan kinnitati eelmisest väiksem, s.e. 92 400 rubla suuruses. Et rahalisi vahendeid oli napilt, otsustati 1958. aasta 1. aprillist koostada chitustehniku koht. Järgmise aasta plaan kinnitati veelgi väiksem - 80 500 rubla, sest ikka oli puudus chitajatest.

13. veebruaril 1961. aasta volinike koosolekul vabastati chituskontori nõukogu esimees K. Orulepa omal soovil. Tema asemele valiti 1. märtsist Harry Rosimannus. Ta vabastati omal soovil 1962. aasta 2. novembril. Eimehaks sai August Normet, kes peis sellel kohal kuni kontori ühendamiseni Rep-la omaga 8. veebruaril 1963.

Vaarib märkinist, et Märjamaa Kolhoosidevahelise Chituskontori reamantupidajaks oli moodustamisest ühendamiseni Eduard Aav, kes töötab tänapäevani Rep-la Kolhooside Chituskontori Märjamaa jaoskonnas reamantupidajana.

Sagedane esimeeste vahetamine ei soodustanud Märjamaa Kolhoosidevahelise Chituskontori arengut.

A. Keskkola

MARJANAA KOLHOOSIDEVAHELISE EHTUSKONTORI FINANTSOLUKORD

AASTAIL 1957 - 1962

Marjamaa Kolhoosidevaheline Ehituskontor asutati 15. veebruaril 1957. Liikmeskolhoose oli 8, osamaksuga kogusummas 6300 rubla (uues vaaringus). See raha kulutati kahe veeauto, järelkaru, paari segumasina ja mootorratta ostmiseks.

Ehitustegevuse plaan koostati rahalises väljenduses 100 000 rublale, täideti 48 372 rubla ulatuses, s.o. 48,3 protsenti. Nigeli tähtsime oli tingitud asjaoludest, et kontori juhtkonnal puudusid kogemused ja plaan tehti ebareaalne. Kaibevahendeid jätkus tästelligate poolt sissenakotud avantside saol. Kasum oli 6 907 rubla ja 90 kopikat. See otsustati määrata kaibevahendite täienduseks.

1958. aasta plaan koostati 92 400 rubla väärtuses ja täideti 75 823 rublaga, s.o. 82 protsenti. Kasum - 12 702 rubla ja 80 kopikat - otsustati jaotada nii: 50 % kaibevahendite täienduseks, ülejäänud aga ehitustegevuse laiendamiseks. Plaanini mittetäitmine oli tingitud kvalifitseeritud tööjõu vähesusest.

1959. aasta ehitustegevuse rahaliseks plaaniks kujunes 84 700 rubla. See täideti 58 720 rubla ehk 69 protsenti ulatuses. Kasum oli 8 708 rubla ja 70 kopikat. See jaotati: asutuse fondi 384.50 ja kaibevahendite täienduseks 7 324.20 rubla. Kaibevahendeid piisab, kuid plaanini mittetäitmist põhjustas jällegi tööjõu nappus.

1960. aasta plaan koostati 157 700 rubla suuruses summas ja täideti 140 058.80 rublaga, s.o. 88,8 protsenti. Ka sel aastal oli plaanini aletatamise põhjus sama. Kasum (20 604 rub-

la ja 20 kopikat) jaotati kaibevahendite talenduseks ja osaliselt asutusfondi. Kaibevahendite ringlases häireid polenud.

1961. aasta plaan koostati 133 140 rubla suuruse. Täideti lo2-protsendiliselt - 136 428 rubla. Kogu majanduslikust tegevusest saadi kasu lo 622 rubla. See summa otsustati määrata chitustegevuse tugevdamiseks fondi. Kaibevahendeid jätkus.

1962. aasta chitustegevuse plaan oli lo2 000 rubla. See täideti lo3 717 rublaga ehk lo1,6-protsendiliselt. Kogukasum oli 1 724 rubla. Põhilised chitusmaterjalid osteti vajaduse piires kohalikest kooperatiivist ja selleparast lattu suuri varusid ei kogunenud, mistõttu kaibevahendeid jätkus.

Tuhandetes rublades

Aasta	Osaanikud, osa-		Põhiva-	Põhivahendite	Põhikirja
	makand	Summa			
	Arv				
1957	-X	-X	4,5	0,9	3,6
1958	-X	-X	8,3	2,1	6,3
1959	-X	5,0	9,6	3,0	6,7
1960	14	11,5	15,6	4,3	10,9
1961	13	12,4	24,9	8,7	33,6
1962	15	12,4	34,4	12,0	38,1

Märkus: -X - andmed puuduvad.

1958. aastal tehti kapitaalremonti 390 rubla eest, 1959. aastal - 700, 1960. aastal - 1 600, 1961. aastal - 1 200 ja 1962. aastal - 1 100 rubla eest.

Krediidid kasutatud ei ole.

Eduard Aav

KOVIKI HURU ON OMAST TAHTSAM

Edvard Aav pides tänavu
juubelit.

1957. aasta veebruaris
asus ta Märjamaa Kolhooside-
vahelise Ehituskontori ra-
amatupidajaks. Poni paberile
esimesed arvud, mised, aas
esimesed toimikud, tegi esi-
mese palgalche. Sellele ase-
tille on ta tänini truaks jaa-
nud, kuigi aastaid on kogu-
nenud kuuskümneid ake ja pos-

tiljon toob pensioni koju kätte. See hallipaine mees ei
o ka elada ilma töota.

"Kui tervis vastu peab ja raamatupidamine minu-
hale jääb, siis ei natle ma niipea arveloada noorematele
ole anda," ütleb veteran, endal nägu muhedat meeru taie.

Ütleb, et kui tervis vastu peaks... Aga ise pole kuu-
ne aasta jookkul kordagi arsti juures käinud ega haigus-
lehel olnud. Õiget grippigi pole pödenud. Nina on küll ve-
hel nõhutaand, kuid see vaiko viga on pestijalu läbi pöe-
tud.

Veteran jutustab, et kuni likvideerimiseni oli Märja-
maa KEK-il mitu juhatajat: algul Harde Loog, siis mitu aast-
tat Eino Orulepe, siis Harry Rosinamus ja mõned kuud Au-
gust Normet. Kaibevehenditest neil kunagi puudus ei/ olnud.
Ehitusmaterjale varuti kooperatiivist, lattu tagavara ei

"Sademe" kolhoosi kaheksa korteriga elamu.

kogutud. Seetõttu olis loomelised minimaalsed ja rahalised raskused ei tuntud. Mõned pööravad oldi kull "kartoteegia", kuid rebeldi taas kiiresti välja. Mõnikord tekitasid loomelise raskuse maksujõuetud kolhoosid.

X X X

Oma värvid on kevadel ja suvel. Oma värvid on ka sügisel. Vahaduski on sügis. Ta võib olla onnemoodi ilus ja koguni imeilus.

Eduard Aav vettis prilliid ninalt ja hoorus neid tekk soga. Ja kui ta kavered aiasid jalle korva teha seadis, oli ta taas reibes ja energiline. Kontori mure on talle tähtsam omast. Seda sunnib peed seda muret kergemaks ja vaiksemaks teha.

A. Vahesaar

"UHINGINE OLI VAJALIK..."

Kolm aastat - 1961 - 1963 -
oli Marjanna KKK-i esoteas Har-
ry Rosimannus. Allpool tema mee-
nutusi ja mälestuskilde.

Tookordne kontor paiknes Mar-
janna leivatööstuse peal. Ruumi
sai jagatud rajooni täitevkomitee
ehitusosakonnaga.

Pundus tootmisbaas. Kullamaal
töötas kelli saevski, kus saati
palke ja tehti krohvimatto. Töö aeg oli algeline ja mehhanii-
seerimata. Ei saanud isegi leudu servata. Endine juhataja põ-
rines samast kaudist ja temast sai saevski brigadir.

Kullamaal oli ühes individuaalmajas ka väike tieleritöötu-
ba. Põrmasse ise meisterdas KKK-i chituste jaoks akna- ja
ukseraame ning väravaid.

1961. aastal hakati taotlema krunti, et rajada ajakohane
tootmisbaas. Muidugi ei läinud kõik libedalt, sest peavast
põrva kimbutas keedri- ja olamööpina pundus. Töölevõetute
hulgas oli palju inimesi, kes tulid mujalt, olles vallendatud
teedistsipliini rikkumise pärast. Eriti suur nappus oli oskus-
teelitest.

KKK-i osmikeks olid väikesed sahaajastud kolhoosid. Ka osa-
maksud olid seotettu väikesed. Alles hiljasegu olid majandid

ostnud masina-traktorijaamalt traktoreid. Raha lihtsalt ei jatkanud.

Teekordne autopark koosnes 5-6 masinast. Ehitustel ei jatkanud segumasinaid, see aga oli ainuke riist, mis vähendas inimeste kasitsitööd. Tõstmas ei olnud ühtki kraanat. Koik käis inimeste jõul.

Sellele vaatamata oli pästitatud juba mitmeid ehitusi, nagu "Edasi" kolhoosi sigala, kesterihoone. Muide, viimane oli projekteeritud juba meie endi poolt. "Vaidulipu" kolhoosis valmis laut, "Sademe" sigala, Mitšurini-naiselises kolhoosis ja Tecusel loomalaut. Ehitustegevus käis veel "Jou", "Uue Elu", Paakula ja "Tasuja" kolhoosis. Paardu kolhoosile ehitasime kuivati, mis oli esimene rajoonis.

Ehitustegevust häiris rajamata teedevõrk. "Uue Elu" ja "Jou" kolhoosi/ passas ainult suvel ja talvel. Muul ajal oli materjali kohaletoimetamine eriti raske.

Koike eelseidut arvesse võttes oli Marjamaa KKK-i ohine Rapla omega hädavajalik.

Briti on aga ehitustegevusele viljastavat mõju ja hoogu andnud NLKP Keskkomitee 1965. aasta märtsiplooni otsused. Ehitustööde aht, varustamine materjalide ja seadmetega on kasvanud mitmekordselt. Olgu siinkohal öeldud, et praegu on KKK-i Marjamaa jaokoonas üle tosina veomasina, nende hulgas mitu spetsiaalset.

Uute hoonete pästitamine loob põllundusele ja karjamaajädule veelgi soodsamad võimalused toodangu suurendamiseks.

Kirja pani H. Kaldna

"Tasuja" kolhoosi rahadega ehitasid KKK-i mehed Hainre koolile sögusa ja mugava internadihoone.

Omasega Marjamaa KKK ei olnud kuigi tugev ehitusorganisatsioon. Põhjusi oli mitu. Keigepoolest selle piirkonna majandites, võrreldes Rapla omadega, olid looduslikud tingimused põllumajandussaaduste tootmiseks palju raskemad ja seetõttu ka rahalised sissetulekud väiksemad. Vajadus uute tootmishoonete järele oli suur, kuid rahadid kapitaalhituseks ei jätanud. Seepärast oli kolhoosiehitus sealkandis suhteliselt aha jäanud.

Rajoonide liitmise järel siitusid ka ehitajad. Et Marjamaa kandis oli teha rohkem kui kuskil mujal, panigi kontor ehituste paarohu Marjamaa jaoskonnale. Need pole küsimus niidugi ena rahast, vaid ehitajates. Põllumajandussaaduste koktuostuhindade testimine aitas ka sealsed kolhoosid heale järjele. Praegu ei suudeta rahuldada keugeltki koiki kolhooside soove.

Marjamaa jaoskonda kuulub 14 majandit. Tänavu kaib ehitus kaheteistkümnes. Jaoskonnas on 132 inimest. Kui meha arvata administratiivpersonal, siis jääb ehitajaid, automajandi ja tootmisbaasi tööliste järele 120. Et leitmatult täetada, vajatakse veel vähemalt 40 ehitajat. Kuidas ka ei püütaks, neid on aga raske leida.

Vello Kulli täetab jaoskonna juhatajana 1965. aasta jaanuarist. Kolhoosiehituse alal on tal 17-aastased kogemused. Marjamaale suuneti EKS Vabariiklikust Nõukogust peamehhanika ametikohalt. Siin oli vabariigis üks raskeid kohti ja tal lo reagitigi "suk pähe", suuneti linast maale koos perekonnaga. Anti korralik korter uude, oma meeste ehitatud majja.

Viimastel aastatel lähevad ehituseasjad siin järjest kiiremini eesmärgi. Täidetakse ja täetatakse planne. Paranenud on tööstisipliin ja ehituste kvaliteet.

Täetised reagitivad Vello Kulli kohta ainult kiitvaid sõnu. Tema oli vundamendiplokkide kohapealse valmistamise initsiaator ja organiseerija. Kõin meest valeved neid kogu jaoskonna tarbeks ja jääb üle anda teistelagi. Edaspidi on planeeritud plokkide tootmist veelgi laiendada ja ka täetlikult mehhaniseerida. Eriti nõeldakse ja eputatakse, kuidas kaotada kaitsitöö krunna andmisel segusolme. Praegu täetvad seda veel

labidamised.

Mehel on aletsi kiire. Ka sel päeval ehitis ta "Uue Elu" kolhoosi. Pakilised ehitusasjad ootavad lahendamist. Ja nii- viisi on see iga päev.

A. Vahesaar

Reinold Valtin testab autole (juht Valdek Hertvig) plokkide Marjamaa betoonitehni põlvkonnilt. Need lähevad "Vabaduse" kolhoosi karjalauda vundamendi jaoks.

"Olen KEK-i juhatuses ja ka vabariikliku nõukogu liige.

Kui olen juhatuses koosolekutel, saan aru kontori muredest ja raskustest ning nõustun alati niisuguste otsustega, mis toovad kasu ehitusorganistatsioonile. Kuid kolhoosiseisnähena tunnen vahel, et võiks ka teisiti olla. Sellest mõttest aga sunnib loobuma teadmise, et ehituskontori

kiire arengu havidest peab tema vajadustele olema avatud rahaline tee.

Viimastel aastatel on kolhooside rahalised võimalused tunduvalt kasvanud, mis lubavad ehituste mahtu suurendada. Kuid Marjamaal on püüdus ehitajatest, mis paneb mõtlema. See pärast pooldan alati juhatuses koosolekul niisuguseid otsuseid, mis näevad ette kontori võimsuse ja koostise kasvu.

Valteid ei ole tarvis kaugelt otsida. Suures hädas võetakse Marjamaal vahel tööle juhuslikke inimesi, labirandajaid, kes teevad halba tööd. Kui siis neile jälle "tuul alla" tehakse, otsivad nad uusi paiku. Ent teistel, alalistel tublidel ehitajatel pole ka lusti "pikarublaomeste" prossi parandada.

Lõpetuseks ütlen, et viimase nelja aastaga on Marjamaa jaokonna töö põhjalikult muutunud. Eks selles ole suured teened ka Vello Kullil ja Alfred Koskjalal."